

ANNA SEWELL

BLACK BEAUTY

Ilustrații de
Olesea Cernega

Birtwick Park

Până una, alta, stăteam în grajdul meu și părul mi-era pieptănat zilnic până ce ajungea să strălucească ca pana corbului. Era la începutul lui mai, când iată că și-a făcut apariția un bărbat din partea lordului Gordon care m-a luat cu el la conac. Acolo, stăpânul meu mi-a zis:

— La revedere, Negruț, să fii un cal bun și să dai mereu tot ce poți!

Cum nu puteam să spun „la revedere”, mi-am pus botul în mâna lui, iar el m-a mângâiat cu blândețe. După aceea, am plecat spre prima mea casă. Cum am stat mai mulți ani la lordul Gordon, aș putea să povestesc câte ceva despre locul acesta.

Parcul lordului Gordon se mărginește cu satul Birtwick. Se intra pe o poartă mare de fier, lângă care se afla căbănuța portarului, iar apoi tropăiai pe un drum neted, printre pâlcuri de copaci mari și bătrâni, apoi o altă căbănuță și o altă poartă mare, care te duceau către casă și grădini. Dincolo de acestea se aflau padocul pentru cai, vechea livadă și grajdurile. Era loc de primire pentru mulți cai și multe trăsurile, dar este de-ajuns să descriu doar grajdul în care am fost dus: acesta era foarte spațios, cu patru boxe bune, cu o fereastră mare, batantă, care dădea spre curte, ceea ce îl făcea plăcut și aerisit.

Prima boxă era mare și pătrată, închisă în spate cu o poartă de lemn; celelalte erau boxe obișnuite, boxe bune, dar nici pe departe atât de mari. Avea un jgheab jos pentru fân și o iesle joasă

pentru porumb și se numea boxă liberă, deoarece calul pus în ea nu era legat, ci lăsat liber, să facă ce vrea. Este un lucru minunat să ai o boxă liberă.

În această boxă încântătoare m-a dus îngrijitorul: era curată, plăcut mirositoare și aerisită. N-am fost niciodată într-o boxă mai bună decât aceea, iar pereții nu erau așa de înalți încât să nu pot vedea tot ce se petrecea prin gratiile de fier din partea de sus. Mi-a dat ovăz bun, m-a mângâiat, mi-a vorbit cu blândețe, după care a plecat. După ce am mâncat, am privit prin jur.

În boxa de lângă a mea, se găsea un ponei mic, gras și cenușiu, cu coamă și coadă dese, cu un cap tare drăguț și cu un nas mic și jucăuș.

Mi-am ridicat capul până la gratiile de fier din partea de sus a boxei și am spus:

— Salut, ce mai faci? Care e numele tău?

Poneiul și-a întors capul atât cât îi permitea priponul, a ridicat fruntea și a spus:

— Numele meu este Merrylegs, Picioare-zburdalnice. Sunt foarte arătos. Duc călare tinere domnițe, iar uneori o port și pe stăpâna noastră într-o trăsurică joasă. Mă prețuiesc foarte mult, mai ales James. O să locuiești în boxa asta de lângă a mea?

— Da, am spus eu.

— Bine, atunci, a adăugat, nădăjduiesc că ești bine-crescut, nu-mi plac vecinii care mușcă.

Taman în clipa aceea, din boxa mai depărtată și-a ițit capul un alt cal, cu urechile lăsate pe spate și cu o privire care părea pusă pe ceartă. Era o iapă castanie și înaltă, cu un gât lung și frumos. S-a uitat spre mine și a spus:

— Deci tu ești cel care m-a dat afară din boxă! Un lucru din cale-afară de ciudat ca tu, un mânz, să vii și să scoți din casa ei o doamnă ca mine!

— Îți cer iertare, am spus eu. Nu am dat pe nimeni afară, omul care m-a adus m-a lăsat aici, nu am niciun amestec. Cât privește faptul că aș fi mânz, trebuie spus că am împlinit deja patru ani și sunt un cal în toată puterea cuvântului. Nu m-am certat niciodată cu vreun armăsar sau cu vreo iapă și nu vreau decât să trăiesc în bună pace.

— Păi, a spus iapa, asta urmează să vedem. Firește că nu vreau să mă cert cu un tinerel ca tine.

La asta nu am mai răspuns nimic.

După-amiază, după ce iapa a ieșit din grajd, Merrylegs mi-a spus:

— Adevărul e că Ginger are un obicei prost de a mușca și de a se lua la harță; de aceea au și botezat-o Ginger, adică Spirit-iute, iar când era în boxă, lovea și mușca foarte mult. Într-o zi, l-a mușcat pe James de braț până la sânge, după care domnișoarei Flora și domnișoarei Jessie, care mă iubesc tare mult, le-a fost teamă să mai intre în grajd. Îmi

aduceau multe lucruri bune de mâncat, câte un măr, un morcov sau un coltuc de pâine, dar după ce au dus-o pe Ginger în boxa asta, nu au mai îndrăznit să vină. Iar mie mi-e tare dor de ele. Acum, dacă tu nu muști și nu lovești cu copita, sper să revină amândouă.

I-am spus că nu am pus niciodată gura pe altceva decât pe iarbă, fân și porumb și că nu-mi dau seama ce plăcere găsește Ginger în a mușca.

— Păi nu cred că găsește vreo plăcere, m-a lămurit Merrylegs. E vorba de un obicei urât. Zicea că nimeni nu s-a purtat vreodată frumos cu ea, așa că de ce să nu muște? Firește, este, cum spuneam, un obicei urât, dar sunt sigur că, dacă tot ce spune ea este adevărat, înseamnă că a fost tratată cu asprime înainte să vină aici. John face tot ce poate să-i intre în voie, la fel și James, cât despre stăpânul nostru, el nu folosește biciul dacă un cal se poartă așa cum trebuie. Așa că eu cred că se va putea îmblânzi aici. Vezi tu, a urmat cu un zâmbet discret, eu am doisprezece ani, cunosc o mulțime de lucruri și pot să-ți spun că nu există nicăieri un loc mai bun pentru un cal decât aici. John este cel mai bun grăjdar din toate timpurile, e aici de paisprezece ani, cât despre James, n-ai să întâlnești un băiat mai de treabă ca el. Așa că a fost numai vina lui Ginger că nu a rămas în boxa asta!

Un început promițător

Numele dresorului era John Manly. Avea o nevastă, un copilăș și trăia în căsuța dresorului, foarte aproape de grajduri.

În dimineața următoare, m-a dus în curte și m-a țesălat bine. Tocmai când dădeam să mă întorc în boxă, cu părul moale și lucios, a venit lordul să mă vadă, părând foarte mulțumit.

— John, a spus, voiam să probez noul cal în dimineața asta, dar am alte treburi. Oricum, ai putea să-l scoți la plimbare după micul-dejun, să o luați pe la islaz și prin Highwood și să vă întoarceți pe la moara de apă și pe lângă râu. Așa, o să-i vezi stilul de mers.

— Așa voi face, domnule, s-a învoit John.

După micul-dejun, și-a făcut din nou apariția și mi-a pus căpăstrul. A fost foarte atent cu felul în care mi-a legat curelele ca să nu mă strângă și să mă simt cât mai confortabil. Apoi, a adus șaua, care însă nu s-a dovedit pe măsura spinării mele, lucru pe care l-a observat numaidecât, drept care a adus o alta, iar aceasta s-a potrivit tocmai bine. La început, m-a condus la pas, apoi la trap, apoi la trap săltat și, ajunși pe islaz, m-a atins ușor cu cravașa, după care am pornit într-un galop întins.

— Ho, ho, băiatule! a spus el, trăgând de frâu. Ți-ar plăcea să alergi odată cu dulăii, bag seama!

Întorcându-ne prin parc, ne-am întâlnit cu lordul și cu lady Gordon, care ieșiseră la plimbare. Cei doi s-au oprit, iar John s-a dat jos din spinarea mea.

— Ei, John, cum a mers?

— A-ntâia, domnule! a răspuns John. Este iute ca un cerb și are spirit nobil. Răspunde la orice mișcare din hăț. Jos, la capătul islazului, am întâlnit una dintre acele căruțe ambulante, pline de coșuri de nuiele, covoare și alte asemenea. Ei bine, domnule, știți că mulți cai nu trec pe lângă aceste căruțe prea liniștiți. El doar s-a uitat cu atenție la ea, iar apoi a mers mai departe la fel de domol și de ascultător. Era o vânătoare de iepuri pe lângă Highwood și s-a auzit un pocnet de pușcă destul de aproape. Calul și-a ridicat capul și s-a uitat, dar nu s-a mișcat un pas nici la dreapta, nici la stânga. Eu doar am ținut hățurile strânse și nu l-am grăbit, iar părerea mea este că n-a fost speriat sau maltratată când a fost mânz.

— Asta-i bine, a încuviințat lordul, mâine o să-l încerc și eu.

A doua zi, am fost adus stăpânului. Mi-am amintit sfatul mamei mele și a fostului meu stăpân și am încercat să fac exact ce-mi cerea să fac. Mi-am dat seama că e un călăreț încercat și grijuliu față de calul său. Când s-a întors acasă, soția lui se afla în ușa conacului.

— Cum îți place, dragul meu? l-a întrebat ea.

— Este exact cum a spus John, i-a răspuns. O creatură încântătoare, și eu, care nu voiam s-o încalec! Cum să-l botezăm?

— Ți-ar plăcea Abanos? a propus ea. Este negru ca abanosul.

— Nu, nu Abanos.

— Atunci Pasărea Neagră, cum și-a botezat calul unchiul tău?

— Nu, e mult mai arătos decât a fost vreodată Pasăre Neagră.

— Mda, a conchis femeia, este într-adevăr o frumusețe și are un cap dulce și blând și ochi frumoși și inteligenți... Ce-ar fi să-i spunem Black Beauty?

— Frumusețea neagră... hm... Da! Cred că e numele cel mai potrivit. Dacă vrei și tu, acesta să-i fie numele.

Și așa a rămas.

Când a intrat în grajd, John i-a spus lui James că stăpânul și stăpâna aleseseră pentru mine un nume englezesc frumos și pe potrivă și care chiar însemna ceva. Nu ca Marengo, Pegasus sau Abdallah. Au izbucnit amândoi în râs, iar James a spus:

— Dacă n-ar fi vorba să readuc la viață trecutul, i-aș fi spus Rob Roy, căci niciodată nu am văzut doi cai care să semene mai mult.

— Nici nu-i de mirare, a replicat John, nu știai că bătrâna Ducesă a fermierului Grey a fost mama amândurora?

Lucrul acesta nu-l mai auzisem până atunci. Așadar, bietul Rob Roy, care fusese ucis la vânătoarea aceea, fusese fratele meu! Nu-i de mirare că mama fusese așa de necăjită. Se pare că noi, caii, nu avem legături de rudenie, cel puțin, nu ne mai recunoaștem după ce suntem vânduți.

John era tare mândru de mine, îmi îngrijea și coama, și coada ca pe părul unei femei și îmi vorbea mai tot timpul. Desigur, nu pricepeam tot ce-mi spune, dar, treptat, am deprins tot mai mult din ce voia să-mi transmită și din ce voia să fac. Cu timpul, mi-a devenit foarte drag, căci era blând și bun la inimă, părând să-și dea seama ce simte un cal, iar când mă curăța, îmi știa zonele sensibile și locurile unde eram gădilicios. Când îmi peria capul, era atent la ochii mei ca la ai lui și nu mi-a provocat niciodată vreun disconfort.

James Howard, grăjdarul, era și el la fel de blând și de treabă, așa că mă consideram norocos. În curte, mai era un om care mai dădea o mână de ajutor, dar avea prea puțin de-a face cu mine sau cu Ginger.

Câteva zile mai târziu, am fost înhămat alături de Ginger la o trăsură. Mă întrebam cum o să facem treaba împreună, dar cu excepția faptului că și-a dat urechile pe spate, atunci când am fost adus lângă ea, s-a comportat foarte bine. Și-a făcut treaba cu sârg, fără să tragă chiulul, făcându-mă să nu-mi doresc un alt partener de atelaj. Ajunși pe panta unui deal, în loc să-și încetinească pasul, și-a încordat tot trupul în gâtar, trăgând fără opin-tire. Aveam amândoi aceeași determinare în a ne face treaba, iar John trebuia mai degrabă să ne domolească decât să ne îndemne. Nu a fost deloc nevoit să pună biciul pe noi. Înaintam în același ritm și reușeam foarte ușor să țin pasul cu ea la trap, lucru tare plăcut, ba-i plăcea și stăpânului felul cum ne mișcam, la fel și lui John. După ce am ieșit de două, trei ori împreună, am devenit mai prietenoși și mai sociabili, lucru care m-a făcut să mă simt și mai mult ca acasă.

Cât despre Merrylegs, curând eram cei mai buni prieteni. Poneiul era din cale-afară de jucăuș, îndrăzneț și încântător, fiind preferatul tuturor, dar mai ales al domnișoarelor Jessie și Flora, care îl călăreau prin livadă și se jucau cu el și cu cățelușul lor Frisky.

Stăpânul nostru mai avea doi cai, aflați în alt grajd. Unul era Justice, un cal roib de tracțiune care era folosit pentru călărie și pentru căruța cu bagaje. Celălalt era un cal de vânatoare bătrân și murg, pe nume sir Oliver. Nu mai era pus la treabă, dar rămăsese preferatul stăpânului, care-l plimba prin parc. Uneori, mai

trăgea câte o trăsurică pe domeniu sau se lăsa călărit de una dintre tinerele domnișoare atunci când ieșeau cu tatăl lor, căci era foarte blând și de încredere, putând fi lăsat în seama copiilor la fel de bine ca Merrylegs. Calul roib era vânjos, bine făcut și liniștit, iar uneori mai trăncăneam între noi în padoc, dar, firește, nu puteam să fim la fel de apropiat de el precum eram de Ginger, cu care împărțeam grajdul.

Libertate

Eram fericit în noul meu loc și, dacă-mi lipsea ceva, asta nu însemna că eram nemulțumit. Toți cei care aveau treabă cu mine erau ființe bune, aveam o boxă luminoasă și aerisită și cea mai bună hrană. Ce mi-aș fi putut dori mai mult? Păi... libertate! Pentru că trei ani și jumătate din viața mea avusesem parte de toată libertatea pe care mi-o puteam dori, or, acum, săptămână după săptămână, lună de lună și, fără îndoială, an după an, trebuia să stau într-un grajd, zi și noapte, cu excepția momentelor când eram dorit, iar atunci musai să fiu sigur și liniștit ca oricare alt cal bătrân care a trudit douăzeci de ani. Curele aici, curele acolo, o zăbală în gură și ochelari de cal pe ochi. Bun, să nu crezi că mă plâng, căci știu că așa trebuie să stea lucrurile. Vreau doar să spun că, pentru un cal tânăr, plin de vigoare și de viață, care a fost obișnuit cu o întindere nesfârșită sau cu o pajiște așij-derea, unde-și putea da capul pe spate, flutura din coadă și porni în galop cu viteza vântului, ca apoi să se întoarcă nechezând către tovarășii lui – ei bine, eu spun că e greu să nu ai niciodată ceva mai multă libertate ca să faci ce vrei. Uneori, când am parte de mai puține ieșiri decât de obicei, mă simt atât de plin de viață și de energie, că, atunci când John mă scoate la antrenament, chiar nu mai pot să stau liniștit și să fac ce-ar trebui să fac, ci îmi

vine să sar sau să dansez sau să tropăi, și știu că a avut parte de multe zgâlțâieli, mai ales la început, dar el a rămas mereu calm și binevoitor.

— Ușor, ușor, băietel! spunea el. Așteaptă puțin și vom avea parte de o zbânțuială ca lumea, curând, o să rezolvăm noi mîncărimea asta din picioare!

După care, de cum ieșeam din sat, mă ținea tot într-un trap preț de câțiva kilometri, aducându-mă înapoi la fel de în formă pe cât eram când plecasem, doar că eliberat de agitație, cum îi spunea el. Armăsarii plini de energie, când sunt ținuți pe loc și nu fac mișcare, sunt adesea numiți năvărași, dar asta este doar joaca lor, iar unii grăjdari îi pedepsesc; nu însă și John, căci știa că e vorba doar de energie neconsumată. Cu toate astea, avea felul lui aparte de a mă face să înțeleg, după tonul vocii sau după cum trăgea de frâu. Dacă era foarte serios și hotărât, o știam întotdeauna după glasul său, lucru care avea asupra mea o putere mai mare decât orice altceva, căci țineam tare mult la John.

Trebuie să mai adaug că, în răstimpuri, beneficiam și noi de libertatea noastră, cu precădere în duminicile însoțite, pe timp de vară. Trăsura nu era folosită duminicile, pentru că biserica se

afla în apropiere. Pentru noi, era o plăcere deosebită să fim lăsați liberi în padoc sau în bătrâna livadă, căci picioarele ni se afluiau în iarba răcoroasă și moale, aerul era dulce, iar libertatea de a face orice voiam era nemaipomenită! Galopam, ne întindeam pe pământ, ne rostogoleam pe spate sau ronțăiam din iarba gustoasă. Unde mai pui că era și un prilej tocmai bun să stai la tacla-le la umbra marelui castan!

Black Beauty (1877), una dintre cele mai bine vândute cărți clasice din toate timpurile, ne arată lumea prin ochii unui cal. De-a lungul vieții sale, va fi vândut de mai multe ori și va ajunge pe mâna mai multor stăpâni, dintre care unii buni și blânzi, iar alții, cruzi și nemiloși. De la grajduri curate și hrană abundentă, la locuri mizere și greutăți de tot felul, *Black Beauty* ne povestește, duios și plin de înțelepciune, toate întâmplările, fericite și nefericite, prin care trece, învățându-ne, astfel, valoarea prieteniei și cât de important este să tratăm animalele așa cum și noi înșine am vrea să fim tratați.

ÎN ACEEAȘI COLECȚIE:

9+

ISBN: 978-630-361-453-3

9 786303 614533

www.edituracorint.ro